

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säadettäväksi laki ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta. Laki vastaisi sisällöltään nykyistä ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta annettua lakia. Ulosottokaaren väliaikaiset säännökset, joissa säadetään ulosottomenettelyn keventämisestä, rajoittamisesta ja täytäntöönpanon lykkäämisestä covid-19-epidemian vuoksi olisivat voimassa 31.12.2021 saakka.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotetut muutokset	4
4.1 Tarve pidennykselle	4
4.2 Voimassaolon jatkamisen kesto	5
5 Vaikutukset	5
6 Muut toteuttamisvaihtoehdot	5
6.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	5
6.2 Ulkomainen lainsäädäntö ja muut ulkomailta käytetyt keinot	6
7 Lausuntopalaute	6
8 Voimaantulo	7
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	7
9.1 Omaisuuden suoja	7
9.2 Oikeus saada asiansa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä.....	8
9.3 Lainsäätämisyjärjestyksen arviointi	9
LAKIEHDOTUS	10
Laki ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta	10
LIITE	13
RINNAKKAISTEKSTI.....	13
Laki ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta	13

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Valtioneuvosto totesi 16.3.2020, että maassa vallitsee koronavirustilanteen (covid-19) vuoksi poikkeusolot. Valtioneuvosto teki tällöin linjauksen tietyistä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena oli suojata väestöä sekä muun muassa turvata yhteiskunnan ja talouselämän toiminta sekä varmistaa yritysten toimintamahdollisuudet vallitsevan koronavirustilanteen aiheuttamista talousvaikeuksista huolimatta.

Eräänä tällaisena toimenä ulosottokaaren (705/2007) säännökset, joissa säädetään ulosottomenettelyn keventämistä, rajoittamista ja täytäntöönpanon lykkäämistä koskevista edellytyksistä muutettiin väliaikaisesti lailla ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta (289/2020). Väliaikaisen lain perusteella covid-19-epidemiasta ja poikkeusoloista aiheutuvat taloudelliset vaikeudet voidaan ottaa normaalia säännöstöä paremmin huomioon ulosottomenettelyssä. Väliaikainen laki 289/2020 oli voimassa 1.5.2020 – 31.10.2020. Säännösten voimassaoloa jatkettiin lailla ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta 726/2020. Muutetut säännökset ovat jälkimmäisen lain nojalla voimassa 1.11.2020 – 30.4.2021.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut avoimesti nähtävissä 3.2.2021-25.2.2021 osoitteessa www.lausuntopalvelu.fi ja kaikki halukkaat tahot ovat voineet antaa asiassa lausuntonsa. Erikseen lausuntoja on pyydetty Verohallinnolta, Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:ltä, Finanssiala ry:ltä, Takuusäätiöltä, oikeusapu- ja edunvalvontapiireiltä sekä Ulosottolaitokselta. Lausuntoaika on asian kiireellisyyden vuoksi ollut tavanomaista lyhyempi.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://oikeusministerio.fi/hankkeet> tunnuksella [OM008:00/2021](https://oikeusministerio.fi/hankkeet).

2 Nykytila ja sen arviointi

Ulosottokaaren sekä väliaikaisen lain osalta nykytila on kuvattu kattavasti väliaikaista lakia 289/2020 koskevan hallituksen esityksen (HE 44/2020 vp) jaksossa 2 Nykytila ja sen arviointi sekä eduskunnan lakivaliokunnan mietinnössä LaVM 5/2020 vp.

Ulosottokaari mahdollistaa normaalioloissa lainkäyttäjälle hyvät mahdollisuudet huomioida erilaiset poikkeukselliset olosuhteet, joiden vuoksi normaalia ulosottomenettelyä voidaan joko lykätä tai rajoittaa. Maksuaikaa voidaan myöntää turvaavan ulosmittauksen huolehtiessa tarvittaessa velkojan oikeusturvasta. Toistuvaistulon ulosmittauksessa voidaan rajoittaa ulosmitattavaa määrää tai myöntää vapaakuukausia. Häätöjä voidaan tarvittaessa lykätä. Elinkeinonharjoittajien taloudelliset vaikeudet voidaan ottaa huomioon esimerkiksi elinkeinotulon ulosmittauksessa.

Väliaikaisen lain tavoitteena kuitenkin on, että covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista aiheutuvat taloudelliset vaikeudet voidaan ottaa voimassa olevaa säännöstöä paremmin huomioon ulosottomenettelyssä. Tällöin väliaikaisen lain soveltaminen, sen voimassaoloajan olosuhteissa, muodostaisi yhtenäisen ja oikeudenmukaiseksi koettavan ulosottomenettelyn.

Väliaikaisen lain mahdollistamia lievennyksiä on ulosottomenettelyssä käytetty ja kansalaiset ovat saaneet tietoa mahdollisuuksista hakea helpotuksia. Erityisesti vapaakuukausi- ja huojennushakemukset ovat kasvaneet verrattuna edellisvuoteen. Vapaakuukausipäätöksiä tehtiin vuonna 2020 18,5 % enemmän kuin vuonna 2019. Tilastoista ei ole eroteltavissa, miten suuri osuus vapaakuukausipäätösten määrän kasvusta selittyy covid-19-epidemiolla, sillä vapaakuukausipäätösten määrät ovat jo useiden vuosien ajan olleet kasvussa.

Talouden ilmiöt heijastuvat ulosottomenettelyyn yleensä viiveellä. Yrityksillä sekä luonnollisilla henkilöillä on yleisesti taloudellista puskuria, jolla selviydytään lyhytkestoisesta talouden heikkenemisestä. Velkojat ovat myös antaneet helpotuksia maksuaikatauluihin, ja tämä osaltaan johtaa siihen, että ulosottomenettelyssä covid-19-epidemian vaikutukset tulevat esiin ja jatkuvat pidempään, kuin epidemian vakavin vaihe muutoin ilmenee yhteiskunnassa.

Ulosottomiehellä on säilynyt tapauskohtainen harkinta muuttaa tai rajata väliaikaisen lain perusteella annettuja lisäaikoja ja helpotuksia. Tältä osin ulosottokaaren perussäännökset ovat pysyneet voimassa. Ulosottomenettely on pystynyt turvaamaan molempien osapuolten oikeuksia myös poikkeusoloissa. Puuttumiskeinot ulosoton vilpillisen välttelyn estämiseen ovat säilyneet ennallaan, mutta covid-19-epidemian vaikutukset velallisen tilanteeseen on ollut paremmin mahdollista ottaa huomioon.

3 Tavoitteet

Ulosottokaaren väliaikaisten covid-19-säännösten voimassaolon jatkamisella halutaan sääntelyä selkeyttämällä varmistaa, että ulosottomiehillä on lainsäädäntöön perustuva mahdollisuus myöntää ulosottomenettelyssä joustoja, jotka huomioivat poikkeuksellisen taloustilanteen, ja näin turvata kansalaisten ja yritysten taloudellinen selviytyminen covid-19-epidemian aiheuttamista vaikeuksista.

Väliaikaista lakia säädettyä tavoitteena pidettiin sitä, että velalliselle laissa tarkoitetut ulosmittauksen rajoittamiset ja huojentamiset helpottavat poikkeusolojen aiheuttamasta talouden tilapäisestä ahdingosta selviytymistä. Nopea toipuminen poikkeuksellisesta tilanteesta on sekä velkojan että velallisen etu.

Väliaikaisen lain voimassaolon jatkamisella pyritään edelleen samaan tavoitteeseen.

4 Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että väliaikaisen lain voimassaoloaikaa pidennetään kahdeksalla kuukaudella. Väliaikainen laki olisi tällöin voimassa kokonaisuudessaan 20 kuukautta. Voimassaoloajan pidennys toteutettaisiin uudella väliaikaisella lailla, joka olisi voimassa 31.12.2021 asti. Uuden väliaikaisen lain sisältö vastaisi väliaikaisen lain 289/2020 ja väliaikaisen lain 726/2020 sisältöä.

4.1 Tarve pidennykselle

Epidemia jatkuu ja sen aiheuttamat taloudelliset vaikeudet ilmenevät lisäksi ulosottomenettelyssä viiveellä, joten tarve poikkeussääntelylle tulee jatkumaan vielä 30.4.2021 jälkeen.

Ulosottomenettelyn keventämisen, rajoittamisen tai lykkäämisen peruste voi väliaikaisten lakien sanamuodon mukaan olla seurausta joko covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista. Valtioneuvosto totesi 1.3.2021 yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa

Suomen olevan jälleen poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Epidemiasta johtuvat vaikutukset kansalaisten ja yritysten taloudelliseen tilanteeseen jatkuvat ja tulevat jatkumaan jonkin aikaa myös epidemiatilanteen aikanaan helpottaessa. Näistä syistä on perusteltua, että sekä covid-19-epidemiasta että poikkeusoloista johtuvat seuraukset todetaan edelleen ulosottomenettelyn kevennysten, rajoitusten ja lykkäysten mahdollisena perusteena.

4.2 Voimassaolon jatkamisen kesto

Väliaikainen laki on tarkoitettu vain covid-19-epidemian aiheuttamien väliaikaisten taloudellisten vaikeuksien hallintaan ja sen voimassaolon ei tule jatkua kauemmin, kuin epidemian taloudelliset vaikutukset jatkuvat. Covid-19-epidemian kesto ja sen taloudelle aiheuttamien vaikutusten kesto tai laajuutta ei voi tarkasti ennakoita. Tämän hetkisten tietojen pohjalta on kuitenkin arvioitavissa, että kuluvan vuoden loppuun mennessä epidemiatilanne on rokotusten myötä helpottanut siten, että väliaikaissääntelyä voidaan luopua. Tilanteen kehittymistä on kuitenkin seurattava ja tarvittaessa uudelleen arvioitava syksyllä 2021.

Sinänsä väliaikaisen lain mahdollistamat ulosottomenettelyn lievennykset edellyttävät pääosin covid-19-epidemiasta johtuvaa perustetta. Mikäli epidemian vaikutukset talouteen päättyvät aikaisemmin, väliaikaisen lain soveltamistilanteita ei syntyisi, lukuun ottamatta pidennettyä maksuaikaa.

5 Vaikutukset

Väliaikaisen lain osalta vaikutuksia on arvioitu väliaikaista lakia (289/2020) koskevan hallituksen esityksen (HE 44/2020 vp) jaksossa 4.2 Pääasialliset vaikutukset sekä eduskunnan lakivaliokunnan mietinnössä LaVM 5/2020 vp.

Tuolloin on arvioitu, että ulosoton perimistulos tulisi laskemaan. Tällaista kehitystä ei ole kuitenkaan havaittavissa, sillä vuonna 2020 perimistulos oli 2,4 prosenttia suurempi kuin vuonna 2019.

Lain voimaantumisen jälkeen on ollut havaittavissa ulosoton työmäärän lisääntymistä velallisten tehdessä lain tarkoittamia ulosottomenettelyn muutoshakemuksia. Erityisesti vapaakuukausi- ja huojennushakemukset ovat kasvaneet verrattuna edellisvuoteen. Vuonna 2020 ulosottoasian keskimääräinen käsittelyaika oli 7,3 kuukautta, mikä vastaa vuoden 2019 keskimääräistä käsittelyaikaa.

Ulosottomenettelyä kuvaavista tilastotiedoista ei voi erotella väliaikaisen lain aiheuttamia vaikutuksia muista covid-19-epidemian ulosottomenettelylle aiheuttamista vaikutuksista. Ulosottomenettely on sinänsä toiminut poikkeusaikana varsin hyvin. Tämä ja edellä sanotut tunnusluvut viittaisivat siihen, että väliaikainen laki ei ole ainakaan merkittävällä tavalla vaarantanut velkojien oikeuksien toteutumista.

Määräaikaisesta sääntelystä ei käytettävissä olevien tietojen perusteella ole aiheutunut merkittävää haittaa, eikä sääntelyn voimassaolon pidentämiselle muutoinkaan ole estettä.

6 Muut toteuttamisvaihtoehdot

6.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Vaihtoehtona on valmistelussa arvioitu sitä, että väliaikaisten säännösten voimassaoloa ei jatkettaisi. Ulosottoviranomainen soveltaisi tällöin pysyvästi voimassa olevia ulosottomenettelyn

keventämistä, rajoittamista ja lykkäämistä koskevia ulosottokaaren säännöksiä, joissa covid-19-epidemiaa ei ole erityisesti otettu huomioon.

Väliaikaisten ulosottokaaren säännösten voimassaolon päättyminen tarkoittaisi muun muassa sitä, että maksuaikaa voitaisiin myöntää kuuden kuukauden sijaan ainoastaan kolme kuukautta maksukehotuksen eräpäivästä laskettuna. Ulosottokaaren väliaikaisissa säännöksissä on korostettu covid-19-epidemiaa ja siitä johtuvia poikkeusoloja perusteena muun muassa vapaakuukausien myöntämiselle ja toistuvaistulon ulosmittauksen määrän rajoittamiselle. Vapaakuukausien myöntäminen on ollut covid-19-epidemiaan liittyvillä syillä mahdollista myös niissä tapauksissa, joissa toistuvaistulon ulosmittaus ei ole jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti yhtä vuotta. Jos ulosottokaaren väliaikaisten säännösten voimassaolo päättyisi, olisi se lainsoveltajalle selvä viesti kiristää väliaikaisten säännösten voimassaolon aikana syntyneitä, ulosottomenetellyn kevennyksiä, rajoituksia ja lykkäyksiä koskevaa ratkaisukäytäntöä.

Covid-19-epidemian jatkuessa ja sen taloudellisten vaikutusten ilmetessä viiveellä ulosottomenettelyssä ei ole perusteltua muuttaa tässä vaiheessa asiaa koskevaa ratkaisukäytäntöä velallisten kannalta ankarampaan suuntaan. Säännösten alkuperäisen tavoitteen saavuttaminen edellyttää voimassaolon jatkamista covid-19-epidemian jatkuessa. Väliaikaisten säännösten soveltamiskäytännössä ei ole ilmennyt ongelmia, eikä säännösten soveltamisella näyttäisi olleen merkittävää vaikutusta Ulosottolaitoksen tuloksellisuutta kuvaaviin tunnuslukuihin.

6.2 Ulkomainen lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Euroopan komissio on seurannut jäsenmaiden covid-19-epidemian vuoksi tekemiä muutoksia maksukyvyttömyysmenettelyihin. Valtiollinen ulosottojärjestelmä ei ole kansainvälisesti yleinen tapa pakotäytäntöönpanon järjestämiseen, joten suoraan vastaavaa lainsäädännön muuttamista ei ole ilmeisesti tehty. Muutoksia on kuitenkin tehty jäsenmaissa erittäin paljon, ja kukin jäsenmaa on sovittanut toimenpiteet ja lainmuutokset omaan lainsäädäntöön ja insolvenssijärjestelmään sopiviksi. Viimeisin Euroopan komission koontitaulukko tehdyistä toimenpiteistä on päivitetty vuoden 2020 loppuun mennessä Euroopan komissiolle ilmoitettujen tietojen perusteella (https://e-justice.europa.eu/content_impact_of_covid19_on_the_justice_field-37147-en.do).

7 Lausuntopalaute

Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut avoimesti nähtävissä osoitteessa www.lausuntopalvelu.fi ja kaikki halukkaat tahot ovat voineet antaa asiassa lausuntonsa. Erikseen lausuntoja on pyydetty Finanssiala ry:ltä, Suomen Perimistoimistojen Liitto r.y.:ltä, Takuusäätiöltä, oikeusapu- ja edunvalvontapiireiltä, Ulosottolaitokselta ja Verohallinnolta. Lausuntoja saatiin kaikkiaan yhdeksän kappaletta. Lausunnot ja niistä laadittu lausuntotiivistelmä ovat luettavissa julkisessa palvelussa osoitteessa <https://oikeusministerio.fi/hankkeet> tunnuksella [OM008:00/2021](#).

Kaikki lausunnonantajat joko kannattivat tai eivät ainakaan vastustaneet ulosottokaaren väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkamista. Suomen Perimistoimistojen Liitto r.y. piti kuitenkin perusteltuna, että voimassaoloa jatkettaisiin esityksestä poiketen enintään 30.9.2021 asti. Sanottu ajankohta vastaisi konkurssilain väliaikaisen muutoksen voimassaolon päättymisajankohtaa.

Takuusäätiö ja Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri toivat esille sen, että koronavirus-epidemian taloudelliset vaikutukset ulottuvat pitkälle ja osittain realisoituvat vasta viiveellä. Sanottu lausunnonantajat pitivät tärkeänä, että tilannetta seurataan ja arvioidaan tarvittaessa uu-

delleen vielä syksyn 2021 aikana. Takuusäätiön vapaaehtoiseen velkojen järjestelyyn myöntämää takausta koskevien hakemusten määrät ovat olleet kasvussa erityisesti loppukesästä 2020 alkaen. Takuusäätiön mukaan myös voimassa oleviin järjestelylainoihin kohdistuvat muutostarpeet ovat kasvussa.

Suomen Vuokranantajat ry piti tärkeänä, että ulosottoviranomaisella on erityisesti häätötilanteessa mahdollisuus toimia joustavasti sekä hakijan että häädettävän näkökulmasta. Pandemiinkin aikana on kuitenkin huolehdittava siitä, ettei häätöjä lykätä kevein perustein. Suomen Vuokranantajat ry:n käsityksen mukaan vuokranmaksuongelmat eivät ole covid-19-pandemian vuoksi merkittävästi kasvaneet.

Finanssialan Keskusliitto ry lausui tiedostavansa tarpeen pidentää ulosottokaaren väliaikaisten säännösten voimassaoloa, mutta korosti, ettei muutoksia tulisi laajentaa. Ulosotto toiminnan sujuvuus tulisi turvata poikkeussäännösten mahdollisesti aiheuttamasta hallinnollisesta lisätyöstä huolimatta, eikä maksuaikaa tulisi myöntää ilman huolellista harkintaa silloin, kun velallisella ei käytännössä ole mahdollisuutta suoriutua velvoitteista ilman vakuuden realisointia.

Ulosottolaitos totesi väliaikaisten säännösten olleen käytännössä hyvin toimivia ja mahdollistaneen eri asianosaisten oikeuksien huomioon ottamisen asianmukaisella tavalla.

8 Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2021, jolloin väliaikainen sääntely jatkuu katkeamatta lain 726/2020 voimassaolon päättymisen jälkeen.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Väliaikaisen lain osalta suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä on arvioitu väliaikaista lakia 289/2020 koskevan hallituksen esityksen (HE 44/2020 vp) jaksossa 9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys sekä eduskunnan lakivaliokunnan mietinnössä LaVM 5/2020 vp. Väliaikaista lakia säädettäessä on arvioitu, että ehdotettua sääntelyä ulosottomenettelyn määräaikaiseksi rajoittamiseksi tai huojentamiseksi poikkeusolosuhteissa voidaan pitää paitsi välttämättömänä myös oikeasuhtaisena tapana asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Eduskunnan lakivaliokunta on aikaisemmin käsitellessään väliaikaisen lain voimassaolon jatkamista kuudella kuukaudella pyytänyt valtiosääntöoikeuden asiantuntijalta arvion siitä, liittykö esitykseen valtiosääntöoikeudellisia epäselvyyksiä ja tulisiko lakivaliokunnan sen vuoksi pyytää esityksestä perustuslakivaliokunnan lausunto (LaVM 8/2020 vp). Valtiosääntöoikeuden asiantuntijan mukaan lakiehdotukseen ei ole sisällynyt sellaisia perustuslain kannalta ongelmallisia säännöksiä, joiden vuoksi perustuslakivaliokunnan lausunto olisi ollut tarpeen.

9.1 Omaisuuden suoja

Ulosottoa on muutettu väliaikaisesti korvaamalla ulosottokaaren säännöksiä, joilla mahdollistetaan ulosottomenettelyn määräaikainen rajoittaminen tai huojentaminen.

Muutokset ovat merkityksellisiä perustuslain 15 §:ssä turvatun omaisuuden suojan kannalta. Velkojan maksunsaantioikeus voi vaarantua, jos täytäntöönpanon joutuisuusvaatimusta lievennetään. Ulosotossa on yleisesti kysymys tuomiossa tai muussa ulosotto perusteesta todetun, lakiin perustuvan yksityisoikeudellisen velvoitteen täytäntöönpanosta viime kädessä pakkoa käyttämällä. Velkojan tai muun ulosottoa hakevan oikeuksien ja oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että esimerkiksi tuomio ei jää vaille tosiasiallisia vaikutuksia, vaan on julkisen vallan

toimesta tehokkaasti täytäntöön pantavissa. Ulosottokaaren väliaikaisessa muutoksessa ei puututa tähän peruslähtökohtaan.

Suhteutettuna varsin pitkiin perinnän määräaikoihin ja saatavien lopullista vanhenemista koskeviin aikoihin, ei määräaikojen muutoksilla ole merkittävää vaikutusta saatavien todellisille perintäajolle. Ulosottomenettelyä ei ole kokonaan keskeytetty, turvaavat ulosmittaukset ovat edelleen mahdollisia ja menettely perustuu tapauskohtaiseen harkintaan.

Jos poikkeustilan aiheuttama tilanne voidaan paremmin huomioida ulosottomenettelyssä, osa velallisista voi lisäajan turvin hankkia rahoitusta tai saada liiketoiminnan uudelleen käyntiin. Lainmuutos voi näissä tilanteissa myös edistää maksunsaantia. Tarkoituksena on suojata vallitsevan koronavirustilanteen vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita henkilöitä ja yrityksiä ja siten varmistaa se, ettei ulosottomenettelyllä aiheuteta luottohäiriömerkintää niille, joiden maksukyvyttömyys ja taloudellinen tilanne voivat myönnettyjen ulosottomenettelyn rajoitusten ja huojuusten avulla korjaantua.

Häätö puuttuu hyvin voimakkaasti henkilön perusoikeuksiin. Lisämääräaika tuo häätömenettelyyn myös perustuslain kannalta oikeasuhtaisuutta. Muutto hädän kohteena olevasta asunnosta voi olla estynyt asukkaan sairauden vuoksi. Koronaviruksen aiheuttaman epidemian takia on otettu käyttöön joukko toimenpiteitä, joiden tavoitteena on estää viruksen leviäminen yhteiskunnassa, turvata terveydenhuollon kantokyky ja suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä. Toimenpiteiden tarkoituksena on puuttua epidemiasta johtuvaan hengen ja terveyden uhan juurisyyhyn, toisin sanoen rajoittaa virustartunnan leviämistä ihmisten välisissä kontakteissa siten, että virustartunnasta seuraava tautitaakka on väestössä mahdollisimman pieni. Mahdollisuus häätöjen lykkäämiseen tukee myös tätä tavoitetta.

Tavallisen lain alaan sinänsä kuuluva täytäntöönpanosääntely kajoaa väistämättä tavalla tai toisella velkojan asemaan velkasuhteesta johtuvien varallisuus oikeudellisten oikeuksien haltijana. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että perustuslaissa turvatun omaisuuden suojan asianmukainen huomioon ottaminen tarkoittaa tällaisen sääntelyn yhteydessä ennen muuta sitä, että velkojan aseman heikentyminen ei saa muodostua velkojan kannalta kohtuuttomaksi (PeVL 33/2002 vp).

Väliaikaisen lain soveltamisessa ei ole noussut esiin väliaikaisen lain soveltamiseen liittyviä ongelmia tai epäkohtia. Seurattaessa ulosottolaitoksen toiminnasta kertovia tilastoja ja tunnuslukuja ei ole noussut esiin seikkoja, joiden perusteella olisi muutettava aikaisempaa arviota väliaikaisen lain vaikutuksista velkojien oikeuksille. Ulosottolaitoksen euromääräinen perimistulos on vuonna 2020 ollut jopa hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla.

Eduskunnan lakivaliokunta on käsitellessään aikaisemmin väliaikaisen lain voimassaolon jatkamista kuudella kuukaudella katsonut, ettei voimassaolon jatkaminen muodostu velkojien kannalta kohtuuttomaksi. Väliaikainen muutos ei merkitse määrällisiä muutoksia velkojien saattaviin, vaan kyse on velkojien saatavien ajallisesta lykkäämisestä tai lieventämisestä. (LaVM 8/2020 vp).

9.2 Oikeus saada asiansa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä

Perustuslain 21.1 §:n nojalla jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaisessa viranomaisessa. Tilastotiedon perusteella keskimääräinen ulosottoasian käsittelyaika ei ole kasvanut vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna.

Keskimääräiseen käsittelyaikaan vaikuttavat koronavirustilanteen lisäksi myös muut toimintaympäristön muutostekijät, kuten veronpalautusmenettelyn muutokset, eikä väliaikaisen lain vaikutusta ulosottomenettelyn kokonaiskestoon voida siten eritellä.

Väliaikainen laki ei käsillä olevan tiedon perusteella ole merkittävällä tavalla aiheuttanut ulosotto toiminnalle aiheetonta viivytystä.

9.3 Lainsäätämisyjärjestyksen arviointi

Sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta merkityksellisenä on pidetty sitä, että lain on tarkoitettu olevan voimassa väliaikaisesti.

Väliaikaista lakia säädettäessä ei ole ollut mahdollista ennustaa covid-19-epidemian kestoja tai sen taloudellisia vaikutuksia, eikä niiden esiintymistä ulosottomenettelyssä. Vaikutusten arviointiin ei myöskään ole ollut saatavissa luotettavaa aineistoa, koska vastaavaa epidemiaa ei ole aikaisemmin koettu. Tämän vuoksi väliaikaisen lain voimassaolo on rajoitettu ensin kuuteen kuukauteen ja jatkettu sitten uudella väliaikaisella lailla yhteensä 12 kuukauteen.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaiseman tilanearviointiraportin 24.2.2021 mukaan valtakunnallisesti tarkasteltuna epidemian uusin kasvu on käynnistynyt helmikuun puolivälissä ja epidemiatilanne on heikentynyt merkittävästi. Virusta esiintyy väestössä joka puolella Suomea. Epidemiatilanteen arvioidaan olevan 24.2.2021 leviämisen- tai kiihtymisvaiheessa 16 alueella ja perustasolla viidellä alueella. Monilla alueilla on ryhdytty loppuvuodesta 2020 voimakkaisiin epidemian torjunnan toimenpiteisiin. Valtioneuvosto on todennut 1.3.2021 yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi.

Epidemia tulee käsillä olevan tiedon mukaan jatkumaan ja aiheuttamaan taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset ja epidemiatilanteen vuoksi tehdyt lainsäädäntötoimet tai suositukset eivät ole kohdentuneet tasaisesti kaikille kansalaisille tai yrityksille. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota elinkeinotoimintaan kohdistuvien rajoitusten kompensoimiseen ja vaikutuksia lieventäviin järjestelyihin (PeVL 7/2020 vp).

Taloudelliset muutokset näkyvät ulosottomenettelyssä aina viiveellä. Tämän vuoksi lain alkuperäisen tarkoituksen mukaisia vaikutuksia ei saavuteta, jos väliaikaisen lain voimassaolo päättyy 30.4.2021.

Sääntelyn voimassaolo on siten rajattu ajallisesti välttämättömään, ja sitä on pidettävä myös oikeasuhtaisena.

Ehdotetut säännökset eivät muuta ulosottoaaren yhdenvertaisuutta tai asianosaisten oikeusturvan varmistamiseksi säänneltyjä periaatteita.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 20 §, 3 luvun 21 §, 4 luvun 6, 51, 52 ja 64 § sekä 7 luvun 4 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 51 ja 64 § osaksi laissa 60/2018, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

20 §

Avoimuuden vaatimus

Ulosottomiehen tulee tiedustelun johdosta ja havaitessaan tilanteen niin vaativan omatoimisesti ilmoittaa velalliselle tämän oikeudesta pyytää ulosoton määrän rajoittamista sekä antaa asianosaisille tarvittaessa muuta ohjausta ulosottoasiassa ja tietoja täytäntöönpanon vaiheesta sekä muista heille merkityksellisistä seikoista. Ulosottomiehen tulee antaa asianosaisille tietoa covid-19-epidemian tai siitä johtuvien poikkeusolojen perusteella annettavista täytäntöönpanoa rajoittavista säännöksistä.

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

21 §

Joutuisuusvaatimus

Täytäntöönpanotoimitus on pidettävä ja muut täytäntöönpanotoimet suoritettava ilman aiheutonta viivytystä. Täytäntöönpanotoimia saadaan kuitenkin lykätä, jos sitä voidaan pitää vastaajan edun mukaisena eikä lykkääminen aiheuta hakijalle erityistä haittaa. Covid-19-epidemian tai siitä johtuvien poikkeusolojen aiheuttaman lisäajan tarve on huomioitava tehtäessä täytäntöönpanotoimia tai asetettaessa määräaikoja ulosoton hakijoille tai vastaajille. Jos toimitukselle on säädetty määräaika, sitä on noudatettava.

4 luku

Ulosmittaus

6 §

Maksuaika

Jollei velallinen maksa hakijan saatavaa viimeistään maksukehotuksessa asetettuna määräpäivänä, toimitetaan ulosmittaus. Ulosottomies saa kuitenkin antaa velalliselle pyynnöstä maksuaikaa, jos velallinen todennäköisesti maksaa saatavan maksuaikaa saatuaan. Maksuaikaa voidaan antaa enintään kuusi kuukautta maksukehotuksen määräpäivästä laskettuna. Jos velallinen osoittaa hakijan siihen suostuneen, maksuaikaa voidaan antaa tätä pitempi aika hakemuksen raukeamatta, ei kuitenkaan yli kahtatoista kuukautta. Tarvittaessa ulosottomies saa toimittaa maksuaikana turvaavan ulosmittauksen.

Ilman hakijan suostumusta ulosottomies ei saa antaa maksuaikaa, jos perittävänä on lapsen elatusapu.

Maksuaikaa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

51 §

Olennaisesti heikentynyt maksukyky

Jos velallisen maksukyky on sairauden, työttömyyden, velallisen maksaman elatusavun, covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista johtuvan väliaikaisen maksuvaikeuden taikka muun erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt, palkasta ulosmitataan toistaiseksi tai määrättyä aikana säännömukaista pienempi määrä.

52 §

Vapaakuukausien perusteet

Sen jälkeen, kun palkan ulosmittaus on jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti vuoden, ulosmittaus on keskeytettävä määräajaksi (*vapaakuukaudet*), jos:

- 1) ulosmittaus on toimitettu 4 luvun 49 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna tulorajaulosmittauksena;
- 2) velallisen välttämättömät asumiskustannukset tai muut elinkustannukset ovat hänelle ulosmittauksen jälkeen jäävään määrään nähden korkeat;
- 3) velalliselle on aiheutunut covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista johtuva väliaikainen maksuvaikeus; tai
- 4) keskeyttämiseen on muu erityinen syy.

Velalliselle voidaan antaa vapaakuukausia myös, jos hänelle on aiheutunut covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista väliaikainen maksuvaikeus, vaikka ulosmittaus ei ole jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti yhtä vuotta.

64 §

Luonnollisen henkilön toistuva elinkeinotulo

Jos velallinen on elinkeinoa harjoittava luonnollinen henkilö, hänen saamastaan toistuvasta elinkeinotulosta jätetään ulosmittaamatta viisi kuudesosaa. Velalliselle voidaan jättää:

- 1) tätä enemmän, jos velallinen voi siten jatkaa elinkeinotoimintaa, on ryhtynyt elinkeinonharjoittajaksi pitkän työttömyyden jälkeen tai jos velallisen maksukyky on covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista johtuvan väliaikaisen syyn tai muun erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt; tai
- 2) tätä vähemmän, jos sitä voidaan pitää velallisen varallisuusasemaan nähden kohtuullisena tai jos velallinen on olennaisesti laiminlyönyt elinkeinoonsa liittyviä maksuvelvoitteita.

Lisäksi noudatetaan soveltuvin osin, mitä suojaosuudesta, menettelystä sekä maksusuunnitelmasta ja maksusopimuksesta palkan ulosmittauksessa säädetään.

HE 34/2021 vp

Tuki, jonka luonnollinen henkilö saa julkisyhteisöltä elinkeinoansa varten, ulosmitataan 1 momentin mukaisesti. Eräiden määrätarkoitukseen myönnettyjen varojen ulosmittauskiellosta säädetään 19 §:n 1 momentin 6 kohdassa.

7 luku

Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano

4 §

Muuttopäivä

Ulosottomies ei saa ilman painavaa syytä määrätä muuttopäivää aikaisemmaksi kuin viikko eikä myöhemmäksi kuin kaksi viikkoa muuttokehotuksen tiedoksisaantipäivästä. Määrättyä muuttopäivää voidaan lykätä, jollei siitä aiheudu hakijalle tuntuvaa haittaa. Häätö on kuitenkin toimitettava neljän kuukauden kuluessa asian vireilletulosta, jollei covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista taikka muusta erityisen painavasta seikasta pitempään lykkäämiseen ole perusteltua syytä. Hakijan suostumuksella häätöä voidaan lykätä hakemuksen peruuntumatta enintään kaksitoista kuukautta asian vireilletulosta. Lykkäystä koskevaan ulosottomiehen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Hakijan vaatimuksesta hädettävän on maksettava hakijalle vuokra lykkäyksen ajalta muuttopäivästä lukien entisten ehtojen mukaisesti. Lykkäyksen ehdoksi voidaan asettaa lykkäysajan vuokran maksaminen etukäteen, jos sitä voidaan pitää hädettävän kannalta kohtuullisena.

Jos kysymyksessä on avioliittolain (234/1929) mukainen yhteiselämän lopettaminen tai muu siihen rinnastettava häätö, häätö on toimeenpantava muuttopäivää määräämättä niin pian kuin se kohtuudella käy päinsä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2021 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021.

Tätä lakia sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin tässä laissa tarkoitettuihin asioihin.

Helsingissä 18.3.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson

Laki

ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 20 §, 3 luvun 21 §, 4 luvun 6, 51, 52 ja 64 § sekä 7 luvun 4 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 51 ja 64 § osaksi laissa 60/2018, seuraavasti:

Muutettava laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

20 §

20 §

Avoimuuden vaatimus

Avoimuuden vaatimus

Ulosottomiehen tulee tiedustelun johdosta ja havaitessaan tilanteen niin vaativan omatoimisesti ilmoittaa velalliselle tämän oikeudesta pyytää ulosoton määrän rajoittamista sekä antaa asianosaisille tarvittaessa muuta ohjausta ulosottoasiassa ja tietoja täytäntöönpanon vaiheesta samoin kuin muista asianosaisille merkityksellisistä seikoista.

Ulosottomiehen tulee tiedustelun johdosta ja havaitessaan tilanteen niin vaativan omatoimisesti ilmoittaa velalliselle tämän oikeudesta pyytää ulosoton määrän rajoittamista sekä antaa asianosaisille tarvittaessa muuta ohjausta ulosottoasiassa ja tietoja täytäntöönpanon vaiheesta sekä muista heille merkityksellisistä seikoista. *Ulosottomiehen tulee antaa asianosaisille tietoa covid-19-epidemian tai siitä johtuvien poikkeusolojen perusteella annettavista täytäntöönpanoa rajoittavista säännöksistä.*

3 luku

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

Yleiset menettelysäännökset

21 §

21 §

Joutuisuusvaatimus

Joutuisuusvaatimus

Täytäntöönpanotoimitus on pidettävä ja muut täytäntöönpanotoimet suoritettava ilman aiheetonta viivytystä. Täytäntöönpanoa saadaan kuitenkin lykätä, jos sitä voidaan pitää vastaajan edun mukaisena eikä lykkääminen

Täytäntöönpanotoimitus on pidettävä ja muut täytäntöönpanotoimet suoritettava ilman aiheetonta viivytystä. Täytäntöönpanotoimia saadaan kuitenkin lykätä, jos sitä voidaan pi-

Muutettava laki

aiheuta hakijalle vähäistä suurempaa haittaa. Jos toimitukselle on säädetty määräaika, sitä on noudatettava.

4 luku

Ulosmittaus

6 §

Maksuaika

Jollei velallinen maksa hakijan saatavaa viimeistään maksukehotuksessa asetettuna määräpäivänä, toimitetaan ulosmittaus. Ulosottomies saa kuitenkin *erityisestä syystä* antaa velalliselle pyynnöstä maksuaikaa, jos velallinen todennäköisesti maksaa saatavan maksuaikaa saatuaan. Maksuaikaa voidaan antaa enintään kolme kuukautta maksukehotuksen määräpäivästä laskettuna. Jos velallinen osoittaa hakijan siihen suostuneen, maksuaikaa voidaan antaa tätä pitempi aika, hakemuksen raukeamatta ei kuitenkaan yli kuutta kuukautta. Tarvittaessa ulosottomies saa toimittaa maksuaikana turvaavan ulosmittauksen.

Ilman hakijan suostumusta ulosottomies ei saa antaa maksuaikaa, jos perittävänä on lapsen elatusapu.

Maksuaikaa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

51 §

Olennaisesti heikentynyt maksukyky

Jos velallisen maksukyky on sairauden, työttömyyden, velallisen maksaman elatusavun tai muun erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt, palkasta ulosmitataan toistaiseksi tai määrättyä aikana säännönmukaista pienempi määrä.

Ehdotus

tää vastaajan edun mukaisena eikä lykkääminen aiheuta hakijalle *erityistä* haittaa. *Covid-19-epidemian tai siitä johtuvien poikkeusolojen aiheuttaman lisääjän tarve on huomiotava tehtäessä täytäntöönpanotoimia tai asetettaessa määräaikoja ulosoton hakijoille tai vastaajille.* Jos toimitukselle on säädetty määräaika, sitä on noudatettava.

4 luku

Ulosmittaus

6 §

Maksuaika

Jollei velallinen maksa hakijan saatavaa viimeistään maksukehotuksessa asetettuna määräpäivänä, toimitetaan ulosmittaus. Ulosottomies saa kuitenkin antaa velalliselle pyynnöstä maksuaikaa, jos velallinen todennäköisesti maksaa saatavan maksuaikaa saatuaan. Maksuaikaa voidaan antaa enintään *kuusi* kuukautta maksukehotuksen määräpäivästä laskettuna. Jos velallinen osoittaa hakijan siihen suostuneen, maksuaikaa voidaan antaa tätä pitempi aika hakemuksen raukeamatta, ei kuitenkaan yli *kahtatoista* kuukautta. Tarvittaessa ulosottomies saa toimittaa maksuaikana turvaavan ulosmittauksen.

Ilman hakijan suostumusta ulosottomies ei saa antaa maksuaikaa, jos perittävänä on lapsen elatusapu.

Maksuaikaa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

51 §

Olennaisesti heikentynyt maksukyky

Jos velallisen maksukyky on sairauden, työttömyyden, velallisen maksaman elatusavun, *covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista johtuvan väliaikaisen maksuvaikeuden* taikka muun erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt, palkasta ulosmitataan toistaiseksi tai määrättyä aikana säännönmukaista pienempi määrä.

Muutettava laki

Ehdotus

52 §

52 §

*Vapaakuukausien perusteet**Vapaakuukausien perusteet*

Sen jälkeen, kun palkan ulosmittaus on jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti vuoden, ulosmittaus on keskeytettävä määräajaksi (*vapaakuukaudet*), jos:

1) ulosmittaus on toimitettu 49 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna tulo-rajaulosmittauksena;

2) velallisen välttämättömät asumiskustannukset tai muut elinkustannukset ovat hänelle ulosmittauksen jälkeen jäävään määrään nähden korkeat; tai

3) keskeyttämiseen on erityinen syy.

Sen jälkeen, kun palkan ulosmittaus on jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti vuoden, ulosmittaus on keskeytettävä määräajaksi (*vapaakuukaudet*), jos:

1) ulosmittaus on toimitettu 4 luvun 49 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna tulo-rajaulosmittauksena;

2) velallisen välttämättömät asumiskustannukset tai muut elinkustannukset ovat hänelle ulosmittauksen jälkeen jäävään määrään nähden korkeat;

3) *velalliselle on aiheutunut covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista johtuva väliaikainen maksuvaikeus; tai*

4) keskeyttämiseen on *muu* erityinen syy.

Velalliselle voidaan antaa vapaakuukausia myös, jos hänelle on aiheutunut covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista väliaikainen maksuvaikeus, vaikka ulosmittaus ei ole jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti yhtä vuotta.

64 §

64 §

*Luonnollisen henkilön toistuva elinkeinotulo**Luonnollisen henkilön toistuva elinkeinotulo*

Jos velallinen on elinkeinoa harjoittava luonnollinen henkilö, hänen saamastaan toistuvasta elinkeinotulosta jätetään ulosmittaamatta viisi kuudesosaa. Velalliselle voidaan jättää:

1) tätä enemmän, jos velallinen voi siten jatkaa elinkeinotoimintaa, on ryhtynyt elinkeinonharjoittajaksi pitkän työttömyyden jälkeen tai jos velallisen maksukyky on erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt; tai

2) tätä vähemmän, jos sitä voidaan pitää velallisen varallisuusasemaan nähden kohtuullisena tai jos velallinen on olennaisesti laiminlyönyt elinkeinoonsa liittyviä maksuvelvoitteita.

Jos velallinen on elinkeinoa harjoittava luonnollinen henkilö, hänen saamastaan toistuvasta elinkeinotulosta jätetään ulosmittaamatta viisi kuudesosaa. Velalliselle voidaan jättää:

1) tätä enemmän, jos velallinen voi siten jatkaa elinkeinotoimintaa, on ryhtynyt elinkeinonharjoittajaksi pitkän työttömyyden jälkeen tai jos velallisen maksukyky on *covid-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista johtuvan väliaikaisen syyn tai muun* erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt; tai

2) tätä vähemmän, jos sitä voidaan pitää velallisen varallisuusasemaan nähden kohtuullisena tai jos velallinen on olennaisesti laiminlyönyt elinkeinoonsa liittyviä maksuvelvoitteita.

Muutettava laki

Lisäksi noudatetaan soveltuvin osin, mitä suojaosuudesta, menettelystä sekä maksusuunnitelmasta ja maksusopimuksesta palkan ulosmittauksessa säädetään.

Tuki, jonka luonnollinen henkilö saa julkisyhteisöltä elinkeinoansa varten, ulosmitataan 1 momentin mukaisesti. Eräiden määrätarkoitukseen myönnettyjen varojen ulosmittauskiellosta säädetään 19 §:n 1 momentin 6 kohdassa.

7 luku

Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano

4 §

Muuttopäivä

Ulosottomies ei saa ilman painavaa syytä määrätä muuttopäivää aikaisemmaksi kuin viikko eikä myöhemmäksi kuin kaksi viikkoa muuttokehotuksen tiedoksisaantipäivästä. Määrättyä muuttopäivää voidaan lykätä, jolle siitä aiheudu hakijalle tuntuva haittaa. Häätö on kuitenkin toimitettava kahden kuukauden kuluessa asian vireilletulosta, jollei pitempään lykkäämiseen ole erityisen painavaa syytä. Hakijan suostumuksella häätöä voidaan lykätä hakemuksen peruuntumatta enintään kuusi kuukautta asian vireilletulosta. Lykkäystä koskevaan ulosottomiehen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Hakijan vaatimuksesta hädettävän on maksettava hakijalle vuokra lykkäyksen ajalta muuttopäivästä lukien entisten ehtojen mukaisesti. Lykkäyksen ehdoksi voidaan asettaa lykkäysajan vuokran maksaminen etukäteen, jos sitä voidaan pitää hädettävän kannalta kohtuullisena.

Jos kysymyksessä on avioliittolain (234/1929) mukainen yhteiselämän lopettaminen tai muu siihen rinnastettava häätö, häätö on toimeenpantava muuttopäivää määräämättä niin pian kuin se kohtuudella käy päinsä.

Ehdotus

Lisäksi noudatetaan soveltuvin osin, mitä suojaosuudesta, menettelystä sekä maksusuunnitelmasta ja maksusopimuksesta palkan ulosmittauksessa säädetään.

Tuki, jonka luonnollinen henkilö saa julkisyhteisöltä elinkeinoansa varten, ulosmitataan 1 momentin mukaisesti. Eräiden määrätarkoitukseen myönnettyjen varojen ulosmittauskiellosta säädetään 19 §:n 1 momentin 6 kohdassa.

7 luku

Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano

4 §

Muuttopäivä

Ulosottomies ei saa ilman painavaa syytä määrätä muuttopäivää aikaisemmaksi kuin viikko eikä myöhemmäksi kuin kaksi viikkoa muuttokehotuksen tiedoksisaantipäivästä. Määrättyä muuttopäivää voidaan lykätä, jolle siitä aiheudu hakijalle tuntuva haittaa. Häätö on kuitenkin toimitettava *neljän* kuukauden kuluessa asian vireilletulosta, jollei *COVID-19-epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista taikka muusta erityisen painavasta seikasta* pitempään lykkäämiseen ole *perusteltua* syytä. Hakijan suostumuksella häätöä voidaan lykätä hakemuksen peruuntumatta enintään *kaksitoista* kuukautta asian vireilletulosta. Lykkäystä koskevaan ulosottomiehen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Hakijan vaatimuksesta hädettävän on maksettava hakijalle vuokra lykkäyksen ajalta muuttopäivästä lukien entisten ehtojen mukaisesti. Lykkäyksen ehdoksi voidaan asettaa lykkäysajan vuokran maksaminen etukäteen, jos sitä voidaan pitää hädettävän kannalta kohtuullisena.

Jos kysymyksessä on avioliittolain (234/1929) mukainen yhteiselämän lopettaminen tai muu siihen rinnastettava häätö, häätö on toimeenpantava muuttopäivää määräämättä niin pian kuin se kohtuudella käy päinsä.

HE 34/2021 vp

Muutettava laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2021 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021.

Tätä lakia sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin tässä laissa tarkoitettuihin asioihin.
